

Competentieprofiel kaderhuisarts

Versie 2020

INLEIDING

De kaderhuisarts is het antwoord op de vraag van het werkveld naar huisartsen met specifieke bekwaamheden. Voor huisartsen, specialisten, voorzieningen, instellingen en projecten op het gebied van zorg en mono- en multidisciplinaire samenwerking is de kaderhuisarts een aanspreekpunt voor vragen en activiteiten op een bepaald deelgebied. De kaderhuisarts kan vanuit zijn of haar specifieke deskundigheid bruggen slaan tussen deze zorgaanbieders.

Het NHG erkent momenteel twaalf kaderopleidingen: astma/COPD, beleid en beheer, diabetes type 2, GGZ, hart- en vaatziekten, ouderengeneeskunde, palliatieve zorg, supervisie en coaching, urogynaecologie, bewegingsapparaat, wetenschappelijk onderzoek en spoedeisende geneeskunde.

De organisatie en uitvoering van de NHG-Kaderopleidingen zijn in handen van een universitaire afdeling huisartsgeneeskunde. Momenteel bieden alle afdelingen (met uitzondering van VUmc) een of meer kaderopleidingen aan.

Een huisarts die een NHG-Kaderopleiding met goed gevolg afrondt, wordt door de opleidende instantie gediplomeerd als kaderhuisarts. Het NHG erkent dit diploma. Een gediplomeerd kaderhuisarts kan zich aanmelden voor registratie in het register voor huisartsen met bijzondere bekwaamheden (CHBB-register)*. Herregistratie vindt plaats via de daartoe geldende voorwaarden.

Korte typering kaderhuisarts

Een kaderhuisarts is een huisarts met specifieke deskundigheid op een bepaald deelgebied van de huisartsgeneeskunde. De kaderhuisarts:

- stelt deze deskundigheid beschikbaar in netwerken op lokaal, regionaal en landelijk niveau;
- staat binnen de eigen praktijk model voor het huisartsgeneeskundig handelen op het betreffende deelgebied, waarmee de praktijk kan worden gezien als een voorbeeld van good practices;
- behartigt binnen de lokale en regionale context de belangen voor het betreffende deelgebied en kan collega-huisartsen adviseren bij, helpen met en bijscholen over verbetering van de eerstelijnszorg, praktijkvoering en samenwerking;
- kan projecten opzetten die de samenwerking in de regio verbeteren;
- participeert in landelijke netwerken op het terrein waarop hij of zij deskundig is;
- onderhoudt zijn of haar deskundigheid onder andere door relevante ontwikkelingen in het betreffende deelgebied te volgen.

De acht competenties van de kaderhuisarts zijn: behandelen, praktijkvoering verbeteren, adviseren, initiëren, bijscholen, netwerken, ontwikkelen en wetenschappelijke ontwikkeling.

* Dit register is ontwikkeld door de beroepsorganisaties van huisartsen.

1. ONTWIKKELING VAN HET COMPETENTIEPROFIEL

De afzonderlijke NHG-Kaderopleidingen leiden gezamenlijk kaderhuisartsen op die beantwoorden aan een algemeen geldend profiel. Dit profiel geeft richting aan de opbouw van de kaderopleidingen en de uitoefening van de functie van kaderhuisarts. Het maakt inzichtelijk voor huisartsen en voor andere partijen wat men van de kaderhuisarts kan verwachten. Het competentieprofiel is opgesteld tijdens de werkconferenties van de coördinatoren van het NHG-Kaderopleidingen. De LHV en het NHG hebben dit profiel in 2015 goedgekeurd.

Het competentieprofiel is bruikbaar voor:

- de verdere profilering van de functie van kaderhuisarts (profilering);
- de toetsing van de kwaliteit van kaderhuisartsen (diplomering en registratie);
- de kwaliteitsbewaking van de kaderopleidingen (autorisatie);
- de positionering van de kaderhuisarts in het werkveld (positionering).

Definitie competentie

De werkgroep definieert het begrip 'competentie', in navolging van de samenstellers van het competentieprofiel van de huisarts, als volgt: 'een competentie is de geïntegreerde toepassing van kennis, vaardigheden, attitudes, eigenschappen en inzichten tijdens het beroepsmatig functioneren'.

Het competentieprofiel van de kaderhuisarts is een uitbreiding van het competentieprofiel van de huisarts, zoals vastgelegd in CanMeds profiel. Wat betreft de samenhang van de taakgebieden kan worden gedacht aan een concentrisch model: van eigen praktijk naar landelijk netwerk.

De competentie die betrekking heeft op een taakgebied wordt verder geconcretiseerd in beheersingscriteria. Deze criteria vormen een belangrijk aangrijpingspunt voor de inhoud en inrichting van de onderwijsprogramma's en toetsing.

2. COMPETENTIEPROFIEL VAN DE KADERHUISARTS

Taakgebied 1a: Behandelen (kaderhuisarts gericht op klinisch deelgebied)

De kaderhuisarts heeft aantoonbare belangstelling voor een bepaald deelgebied van de huisartsgeneeskunde en is goed ingevoerd op dat terrein. In het streven naar good practices draagt de kaderhuisarts eigen ervaringen en bevindingen uit. Hierbij gaat het om alle facetten van *disease management* op het betreffende deelgebied.

Competentie

De kaderhuisarts is in staat op voorbeeldige wijze patiënten op een bepaald deelgebied van de huisartsgeneeskundige praktijkvoering te behandelen en verworven *good practices* met huisartsen te delen.

Beheersingscriteria

De kaderhuisarts:

- neemt maatregelen die zijn gericht op preventie en vroege opsporing van patiënten;
- diagnosticeert, behandelt en begeleidt patiënten op het betreffende deelgebied;
- controleert en begeleidt patiënten het betreffende deelgebied door middel van een georganiseerde follow-up;
- registreert op systematische wijze gegevens in het HIS.

Taakgebied 1b: Handelen (kaderhuisarts gericht op niet-klinisch deelgebied)

De kaderhuisarts heeft aantoonbare belangstelling voor een bepaald deelgebied van de huisartsgeneeskunde en is goed ingevoerd op dat terrein. In het streven naar good practices draagt de kaderhuisarts eigen ervaringen en bevindingen uit. Hierbij gaat het om alle facetten van het handelen van de kaderhuisarts op het betreffende deelgebied.

Competentie

De kaderhuisarts is in staat op voorbeeldige wijze te handelen binnen een bepaald deelgebied van de huisartsgeneeskundige praktijkvoering en verworven good practices met huisartsen te delen.

Beheersingscriteria

De kaderhuisarts:

- neemt maatregelen gericht op het handelen op een bepaald deelgebied;
- controleert door middel van een georganiseerde follow-up of het resultaat van het handelen overeenkomt met het beoogde doel;
- registreert op systematische wijze gegevens in het HIS.

Taakgebied 2: Praktijkvoering verbeteren

De kaderhuisarts verbetert de kwaliteit van de praktijkvoering op planmatige wijze. Hij of zij zorgt ervoor dat de eigen huisartsgeneeskundige praktijkvoering voldoet aan de kwaliteitseisen van de NHG-Praktijkaccreditatie op het betreffende deelgebied.

Competentie

De kaderhuisarts is in staat op adequate wijze bij te dragen aan de implementatie van geldende richtlijnen en standaarden door op het gebied van de praktijkvoering de noodzakelijke voorwaarden te creëren.

Beheersingscriteria

De kaderhuisarts:

- analyseert en beoordeelt met gegevens uit het HIS de kwaliteit van de huisartsgeneeskundige praktijkvoering op een bepaald deelgebied;
- formuleert op basis van de geldende richtlijnen en standaarden doelstellingen om de praktijkvoering per deelgebied te verbeteren;
- stelt plannen van aanpak op om verbetering van de praktijkvoering te realiseren;
- coördineert de uitvoering van de plannen van aanpak gericht op de verbetering van de praktijkvoering;
- evalueert het proces en resultaat van de uitvoering van de plannen van aanpak gericht op de huisartsgeneeskundige praktijkvoering.

Taakgebied 3: Adviseren

De kaderhuisarts adviseert over de inhoud, organisatie en samenwerking in de zorg en over kwaliteitsverbetering van praktijkvoering op een bepaald deelgebied. Dit doet de kaderhuisarts voor huisartsen, huisartsgeneeskundige praktijken en andere organisaties die betrokken kunnen zijn bij het betreffende deelgebied, zoals ziekenhuisinstellingen, zorgverzekeraars, patiëntenverenigingen, huisartsopleidingen en de overheid. De organisaties kunnen op lokaal, regionaal en landelijk niveau actief zijn.

Competentie

De kaderhuisarts is in staat op adequate wijze over de inhoud, organisatie, samenwerking en praktijkvoering op een bepaald deelgebied te adviseren aan huisartsen, huisartsgeneeskundige praktijken en andere betrokken organisaties.

Beheersingscriteria

De kaderhuisarts:

- analyseert de vraag of het probleem van de huisarts/organisatie op het betreffende deelgebied;
- biedt bruikbare, op de vraag of het probleem afgestemde informatie;
- zoekt in samenspraak met de huisarts/organisatie naar passende oplossingen;
- ondersteunt de huisarts/organisatie desgewenst bij de implementatie;
- controleert of de gegeven adviezen leiden tot de gewenste oplossing.

Taakgebied 4: Initiëren

De kaderhuisarts is actief betrokken bij de opzet, start en uitvoering van projecten en initiatieven die gericht zijn op ketenzorg en/of mono- en multidisciplinaire samenwerking met betrekking tot een bepaald deelgebied. De kaderhuisarts initieert onderzoek en entameert samenwerkingsverbanden op lokaal niveau.

Competentie

De kaderhuisarts is in staat op adequate wijze regionale projecten te initiëren die zijn gericht op ketenzorg en/of samenwerking in relatie tot een bepaald deelgebied.

Beheersingscriteria

De kaderhuisarts:

- werkt op basis van een visie op kwaliteit van ketenzorg en/of samenwerking;
- betreft (potentiële) samenwerkingspartners bij (de opzet van) het project;
- stelt projectplannen op, rekening houdend met de randvoorwaarden;
- bevordert en bewaakt de voortgang van projecten.

Taakgebied 5: Bijscholen

De kaderhuisarts herkent scholingsbehoefte en werkt op basis daarvan mee aan het tot stand komen van een samenhangende regionale bij- en nascholingsagenda voor huisartsen en hun medewerkers. De kaderhuisarts initieert en verzorgt op verzoek van regionale en/of landelijke organisaties bij- en nascholingen voor huisartsen en medewerkers van huisartsgeneeskundige praktijkvoering op een bepaald deelgebied. De bij- en nascholingen zijn afgestemd op de deelnemers (ze zijn op maat) en hebben doorgaans betrekking op beroepskennis en -vaardigheden, bijvoorbeeld over de NHG-Standaarden op het deelgebied.

Competentie

De kaderhuisarts is in staat op adequate wijze bij- en nascholingen op maat te verzorgen voor huisartsen en hun medewerkers.

Beheersingscriteria

De kaderhuisarts:

- stelt een bij- en nascholingsagenda op;
- initieert scholingsactiviteiten op maat voor huisartsen en medewerkers;
- verzorgt workshops voor huisartsen en medewerkers op een bepaald deelgebied;
- houdt presentaties voor huisartsen en medewerkers op een bepaald deelgebied;
- evalueert scholingsactiviteiten voor huisartsen en medewerkers op een bepaald deelgebied.

Taakgebied 6: Netwerken

De kaderhuisarts levert een actieve bijdrage aan het ontwikkelen van kennis en/of beleid op een bepaald deelgebied. Dit doet de kaderhuisarts in georganiseerd verband, bijvoorbeeld als lid van een bestuur, commissie, werkgroep, redactie of (kennis)netwerk. Daarnaast zoekt en stimuleert de kaderhuisarts samenwerking met andere bij het deelgebied betrokken disciplines.

Competentie

De kaderhuisarts is in staat en bereid op adequate wijze samen te werken met en te participeren in organisaties gericht op het ontwikkelen van kennis en/of beleid op een bepaald deelgebied.

Beheersingscriteria

De kaderhuisarts:

- zoekt en stimuleert de samenwerking met andere disciplines die bij het deelgebied betrokken zijn;
- maakt actief deel uit van een (beroeps)organisatie op een bepaald deelgebied;
- beoordeelt de relevantie van onderzoeksvragen en onderzoeksopzet op een bepaald deelgebied;
- draagt bij aan het ontwikkelen van kennis op een bepaald deelgebied.

Taakgebied 7: Ontwikkelen

De kaderhuisarts is op de hoogte van de *state of the art* van het eigen deelgebied en werkt continu aan de verdere ontwikkeling van de eigen competenties als kaderhuisarts. Het reflecteren op het eigen functioneren speelt hierbij een essentiële rol. De kaderhuisarts is ambassadeur van de kaderopleiding.

Competentie

De kaderhuisarts is in staat op adequate en systematische wijze de eigen competenties continu verder te ontwikkelen.

Beheersingscriteria

De kaderhuisarts:

- houdt ontwikkelingen en actuele inzichten op een bepaald deelgebied bij;
- werkt op basis van *evidence based medicine (EBM)*;
- kent de waarde van *experience based medicine*;
- reflecteert op het eigen handelen als kaderhuisarts;
- kan negatieve feedback gebruiken om te groeien in de professionele rol als kaderhuisarts;
- toont enthousiasme voor het deelgebied en kan dit overbrengen;
- kan de relevantie van gewenste aanpassingen in het deelgebied beargumenteren en overbrengen;
- volgt bij- en nascholingen gericht op het onderhoud en de verdere ontwikkeling van de eigen competenties.

Taakgebied 8: Wetenschappelijke ontwikkeling

De kaderhuisarts is in staat wetenschappelijk onderzoek op het deelgebied te zoeken, te begrijpen en te beoordelen en collega-huisartsen te begeleiden bij het toepassen van EBM-vaardigheden in de praktijk.

Competentie

De kaderhuisarts is in staat EBM in de eigen en andermans praktijk te stimuleren.

Beheersingscriteria

De kaderhuisarts:

- kent basisbegrippen van medisch-wetenschappelijk onderzoek;
- kan een klinische vraag analyseren en gericht literatuur zoeken;
- kan een klinische vraag vertalen naar een CAT met behulp van de PICO-methodiek;
- kan literatuur beoordelen op validiteit en toepasbaarheid;
- kan een (beperkt) onderzoeksvoorstel opstellen voor uitvoering in de huisartspraktijk.